

Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı

7/21706
G.K=160

Sayı : 60949272
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI - TÜRKİYE HALK
SAĞLIĞI KURUMU - THSK TÜBERKÜLOZ DAİRE
BAŞKANLIĞI

27.09.2013 12:09 - 2013.5679.105986 - 130-149

00000~0192

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 25/04/2013 tarihli ve 43452547-120.00-120303 sayılı yazınız.

Eskişehir Milletvekili Sayın Ruhsar DEMİREL tarafından verilen “Verem savaş dispanserleri ile ilgili çeşitli verilere ilişkin” 7/21706 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Sağlık Bakanı

EK: Cevap Metni (10 Sayfa)

Eskişehir Milletvekili Sayın Ruhsar DEMİREL'in "Verem Savaş dispanserleri ile ilgili çeşitli verilere ilişkin" 7/21706 esas no ve 198241 evrak kayıt nolu yazılı soru önergesi cevabıdır:

SORULAR

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'nün önerisiyle her yıl 24 Mart'ta, Dünya Tüberküloz Günü faaliyetleri düzenlenmektedir.

Buradan hareketle;

1. Türkiye'de verem savaş dispanserinin (VSD) sayısı ne kadardır, illere göre dağılımları nedir?
2. Ülkemizde son on yılda tespit edilen yeni Tüberküloz vakaları, tedavisi devam eden vakalar ve hayatını kaybeden Tüberküloz hastalarının sayısı ne kadardır, illere göre dağılımları nedir?
3. Sağlıkta Dönüşüm Programı çerçevesinde kapatılan VSD var mıdır? Varsa kapatılan VSD'lerin illere göre dağılımı nedir?
4. Kapatılan VSD'lerinin görevlerini hangi kurum veya kuruluşlar devralmıştır? Kapatılan dispanserlerde çalışan yetişmiş sağlık personelinin istihdamı konusunda ne tür bir çalışma yapılmıştır?

Eskişehir Milletvekili Sayın Ruhsar DEMİREL'in "Verem Savaş dispanserleri ile ilgili çeşitli verilere ilişkin" 7/21706 esas no ve 198241 evrak kayıt nolu yazılı soru önergesi cevabıdır:

CEVAPLAR

Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın devamı niteliğinde olan 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereği Sağlık Bakanlığınca başlatılan merkez ve taşra teşkilatının yeniden yapılandırılması kapsamında verem savaşı dispanserleri toplum sağlığı merkezlerine bağlanmıştır. Böylece veremle mücadele hizmetleri bütün toplum sağlığı merkezi çalışanlarının ortak paydası haline getirilerek vatandaşlarımıza ulaşılabilir, kaliteli hizmet sunumunun sağlanması amaçlanmıştır. Tüberküloz kontrol çalışmaları kararlılıkla sürdürülmektedir.

Sağlıkta Dönüşüm Programı, Türkiye'deki tüberküloz kontrol hizmetlerinin güçlendirilmesini sağlamıştır. Tüberküloz kontrol programının değerlendirilmesinde kullanılan göstergelerden birisi olan tüberküloz insidans hızı, Sağlıkta Dönüşüm Programının başlaması ile birlikte 2002 yılında yüz binde 33 iken, 2011 yılında yüz binde 24'e düşmüştür. Tüberküloz mortalite hızı da 2002 yılında yüz binde 2,1 iken 2011 yılında yüz binde 0,72'ye düşmüştür. Bu değerler, tüberküloz kontrolünde başarılı bir program uygulandığının göstergeleridir. Türkiye'de verem savaşı dispanserlerinin (VSD) sayısı Ocak 2013 itibariyle 179'dur. Aşağıda kapatılan ve açılan verem savaşı dispanserlerinin sayısal dağılımları verilmiş olup illere göre ayrıntılı dağılımları Ek-1'de yer almaktadır.

2003 -2012 yılları arasında toplam 110 verem savaşı dispanseri kapatılmıştır. Yıllara göre kapatılan verem savaşı dispanserlerinin dağılımları Ek-2'de yer almaktadır.

Tablo 1. Yıllara Göre Kapatılan ve Açılan Verem Savaşı Dispanser Sayıları

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOPLAM
Kapatılan VSD sayısı	0	3	13	13	8	4	14	33	7	15	0	110
Açılan VSD sayısı	0	0	0	1	6	0	1	1	3	0	0	12

Kapatılan verem savaşı dispanserlerinin görevleri halk sağlığı müdürlüğünün uygun gördüğü diğer verem savaşı dispanserleri tarafından yürütülmektedir. Hasta dosyaları görev verilen verem savaşı dispanserine devredilmektedir. Kapatılan verem savaşı dispanser personeli ise halk sağlığı müdürlüğünün önceliklerine uygun olarak toplum sağlığı merkezleri veya diğer sağlık kurum/kuruluşlarında görevlendirilmektedir.

Yıllara göre verem savaşı dispanserlerine kaydedilen yeni olgu sayıları Tablo 2'de görülmektedir. İllere göre hasta sayıları ise Ek-3'de yer almaktadır.

Tablo 2. Yıllara Göre Yeni Tüberküloz Vaka Sayıları, 2002-2012

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Yeni TB Vaka Sayısı	16.376	17.923	17.51	18.753	18.544	17.781	16.76	15.943	15.183	14.417	13.535

Türkiye genelinde 2013 Mart ayı sonu itibariyle tüberküloz tedavisi almakta olan kişi sayısı 8.796'dır.

Dünya Sağlık Örgütü standartlarına göre yapılan tüberküloz epidemiyolojisi çalışmalarında tedavi sonucu, tedavi başlangıcından 12 ay sonraki durum olarak kabul edildiğinden, ülkemizde de tedavi sonuçları aynı şekilde toplanmakta ve değerlendirilmektedir. Tüberküloz hastalarındaki ölüm; ölüm nedenine bakılmaksızın tedavi başlangıcından sonra 12 ay içindeki ölüm sayılarını vermektedir. Tüberküloz hastalarında yıllara göre ölüm sayıları Tablo 3'te verilmiştir. İllere göre ölüm sayıları ise Ek-4'te yer almaktadır.

Tablo 3. Tüberküloz Hastalarında Yıllara Göre Ölüm Sayıları, 2002-2011

Yıllar	Yeni TB Hastalarından Ölenlerin Sayısı	Toplam TB Hastalarından Ölenlerin Sayısı*
2002	353	-
2003	369	-
2004	331	-
2005	460	546
2006	517	608
2007	445	563
2008	467	540
2009	478	525
2010	433	505
2011	424	474

*Veri toplama sistematüğinden dolayı 2005 öncesinde sadece yeni olgulardaki ölüm sayıları mevcuttur.

İlginiz için teşekkür ederim.

Ek-1: Toplum Sağlığı Merkezi Verem Birimlerinin (Verem Savaşı Dispanserleri) İllere Göre Dağılımı

İL ADI	VEREM BİRİMİ SAYISI
ADANA	4
ADİYAMAN	1
AFYONKARAHİSAR	1
AĞRI	2
AKSARAY	1
AMASYA	1
ANKARA	7
ANTALYA	3
ARDAHAN	1
ARTVİN	1
AYDIN	3
BALIKESİR	3
BARTIN	1
BATMAN	1
BAYBURT	1
BİLECİK	1
BİNGÖL	1
BİTLİS	1
BOLU	1
BURDUR	1
BURSA	7
ÇANAKKALE	2
ÇANKIRI	1
ÇORUM	1
DENİZLİ	1
DİYARBAKIR	3
DÜZCE	1
EDİRNE	3
ELAZIĞ	1
ERZİNCAN	1
ERZURUM	3
ESKİŞEHİR	1
GAZİANTEP	4
GİRESUN	2
GÜMÜŞHANE	1
HAKKARİ	1
HATAY	2
İĞDIR	1
ISPARTA	1
İSTANBUL	28
İZMİR	12

İL ADI	VEREM BİRİMİ SAYISI
KAHRAMANMARAŞ	2
KARABÜK	1
KARAMAN	1
KARS	1
KASTAMONU	1
KAYSERİ	1
KIRIKKALE	1
KIRKLARELİ	3
KİRŞEHİR	1
KİLİS	1
KOCAELİ	3
KONYA	5
KÜTAHYA	2
MALATYA	2
MANİSA	3
MARDİN	2
MERSİN	4
MUĞLA	1
MUŞ	1
NEVŞEHİR	1
NİĞDE	1
ORDU	3
OSMANİYE	1
RİZE	1
SAKARYA	1
SAMSUN	3
SİİRT	1
SİNOP	1
SİVAS	1
ŞANLIURFA	3
ŞIRNAK	2
TEKİRDAĞ	2
TOKAT	1
TRABZON	1
TUNCELİ	1
UŞAK	1
VAN	1
YALOVA	1
YOZGAT	1
ZONGULDAK	2
TOPLAM	179

Ek-2: Kapatılan VSD'lerin İllere Göre Dağılımı

(1)

SIRA NO	VEREM SAVAŞ DİSPANSERİNİN ADI	KAPATILDIĞI YIL
1	Balıkesir Dursunbey VSD	2004
2	Kayseri Pınarbaşı VSD	2004
3	Malatya Hekimhan VSD	2004
4	Diyarbakır Lice VSD	2005
5	Kocaeli Dernek VSD	2005
6	Kocaeli Kandıra VSD	2005
7	Hatay Dört Yol VSD	2005
8	İstanbul Cerrahpaşa VSD	2005
9	Niğde Ulukışla VSD	2005
10	Ankara Beypazarı VSD	2005
11	Ankara Haymana VSD	2005
12	Ankara Kızılcihamam VSD	2005
13	Ankara Şereflikoçhisar VSD	2005
14	Eskişehir Mihalıççık VSD	2005
15	Eskişehir Sivrihisar VSD	2005
16	Konya Cihanbeyli VSD	2005
17	Amasya Taşova VSD	2006
18	Aydın Merkez VSD	2006
19	Bolu Gerede VSD	2006
20	Eskişehir Dernek VSD	2006
21	Kars Sarıkamış VSD	2006
22	Kastamonu İnebolu VSD	2006
23	Mersin Bozyazı VSD	2006
24	Rize Fındıklı VSD	2006
25	Tekirdağ Hayrabolu VSD	2006
26	Tekirdağ Malkara VSD	2006
27	Denizli Acıpayam VSD	2006
28	Denizli Buldan VSD	2006
29	Denizli Çivril VSD	2006
30	Balıkesir Sındırgı VSD	2007
31	Çankırı Kurşunlu VSD	2007
32	Erzurum İspir VSD	2007
33	Tokat Reşadiye VSD	2007
34	Adana Karataş VSD	2007
35	Çorum İskilip VSD	2007
36	Ankara Polatlı VSD	2007
37	Samsun Dernek VSD	2007
38	Manisa Demirci VSD	2008
39	Adıyaman Besni VSD	2008
40	Çorum Sungurlu VSD	2008
41	Kırşehir Kaman VSD	2008
42	Sivas Şarkışla VSD	2009
43	Sivas Suşehri VSD	2009
44	Tokat – Niksar VSD	2009

SIRA NO	VEREM SAVAŞ DİSPANSERİNİN ADI	KAPATILDIĞI YIL
45	Tokat Turhal VSD	2009
46	Tokat Zile VSD	2009
47	Tokat Erbaa VSD	2009
48	Afyonkarahisar Emirdağ VSD	2009
49	Afyonkarahisar Dinar VSD	2009
50	Trabzon Akçaabat VSD	2009
51	Trabzon Of VSD	2009
52	Trabzon Vakkıkebir VSD	2009
53	Konya Ilgın VSD	2009
54	Ankara 6 Nolu VSD	2009
55	İstanbul Kumkapı VSD	2009
56	Amasya Merzifon VSD	2010
57	Elazığ Palu VSD	2010
58	Giresun Bulancak VSD	2010
59	Giresun Ş.Karahisar VSD	2010
60	İzmir Kiraz VSD	2010
61	Manisa Alaşehir VSD	2010
62	Manisa Turgutlu VSD	2010
63	Samsun Havza VSD	2010
64	Kayseri Develi VSD	2010
65	Adıyaman Kahta VSD	2010
66	Adıyaman Gerger VSD	2010
67	Kütahya Gediz VSD	2010
68	Kütahya Tavşanlı VSD	2010
69	Bitlis Tatvan VSD	2010
70	Isparta Eğirdir VSD	2010
71	Sinop Boyabat VSD	2010
72	Bursa Karacabey VSD	2010
73	Bursa Yenişehir VSD	2010
74	Samsun Vezirköprü VSD	2010
75	Yozgat Akmağdeni VSD	2010
76	Yozgat Boğazlıyan VSD	2010
77	Yozgat Çekerek VSD	2010
78	Yozgat Sorgun VSD	2010
79	Yozgat Yerköy VSD	2010
80	Şanlıurfa Birecik VSD	2010
81	Şanlıurfa Ceylanpınar VSD	2010
82	Şanlıurfa Suruç VSD	2010
83	Isparta Yalvaç VSD	2010
84	Balıkesir Ayvalık VSD	2010
85	Balıkesir Gönen VSD	2010
86	Balıkesir Burhaniye VSD	2010
87	Diyarbakır Silvan VSD	2010
88	Van Erciş VSD	2010

Kapatılan VSD'lerin İllere Göre Dağılımı

(2)

SIRA NO	VEREM SAVAŞI DISPANSERİNİN ADI	KAPATILDIĞI YIL
89	Bursa Orhaneli VSD	2011
90	Çanakkale Ezine VSD	2011
91	Çanakkale Gelibolu VSD	2011
92	İstanbul Bakırköy VSD	2011
93	Aydın Çine VSD	2011
94	Osmaniye Kadirli VSD	2011
95	Bilecik Bozüyük VSD	2011
96	Antalya Elmalı VSD	2012
97	Antalya Kaş VSD	2012
98	Sakarya Geyve VSD	2012
99	Sakarya Hendek VSD	2012
100	Sakarya Akyazı VSD	2012
101	Sakarya Karasu VSD	2012
102	Bursa Mudanya VSD	2012
103	İstanbul Beşiktaş VSD	2012
104	İstanbul Avcılar VSD	2012
105	İstanbul Çekmeköy VSD	2012
106	Muğla Fethiye VSD	2012
107	Muğla Milas VSD	2012
108	İstanbul Bahçelievler Doğu Sanayi VSD	2012
109	İstanbul Fatih VSD	2012
110	İstanbul Sultanbeyli VSD	2012

Ek-3: İllere Göre Yeni Tüberküloz Vaka Sayıları, 2005-2012

(1)

İL	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Adana	500	467	447	363	479	416	360	331
Adıyaman	125	93	97	99	97	92	84	62
Afyonkarahisar	82	79	93	86	105	94	75	83
Ağrı	104	70	86	62	94	95	75	58
Aksaray	52	38	49	50	36	31	41	28
Amasya	78	57	62	47	43	42	49	35
Ankara	631	623	598	603	602	605	635	556
Antalya	310	296	286	256	190	236	190	199
Ardahan	10	14	12	14	24	13	9	11
Artvin	33	52	50	43	42	28	28	38
Aydın	265	228	232	220	187	166	160	159
Balıkesir	353	349	292	317	255	254	246	231
Bartın	77	119	81	61	58	75	37	40
Batman	123	119	143	99	100	120	95	72
Bayburt	10	10	9	12	7	12	17	3
Bilecik	33	30	34	38	34	24	29	22
Bingöl	51	41	66	77	42	47	57	57
Bitlis	40	37	45	43	37	26	34	27
Bolu	31	41	57	51	36	27	31	42
Burdur	33	31	28	20	28	24	21	27
Bursa	766	756	739	720	699	641	660	563
Çanakkale	156	178	138	143	125	122	112	115
Çankırı	31	30	27	20	20	28	25	18
Çorum	119	102	103	85	97	86	74	80
Denizli	157	143	159	114	116	134	114	96
Diyarbakır	389	345	343	264	302	298	258	271
Düzce	115	99	93	116	107	113	106	101
Edirne	166	149	155	159	142	149	131	110
Elazığ	197	133	132	104	113	124	88	78
Erzincan	33	29	30	30	35	23	27	29
Erzurum	150	147	124	134	106	111	129	115
Eskişehir	111	92	121	113	80	106	126	87
Gaziantep	331	313	289	231	276	254	226	253
Giresun	147	189	148	136	110	118	108	102
Gümüşhane	28	20	24	19	14	22	14	17
Hakkari	20	22	24	29	27	37	27	22
Hatay	190	164	154	191	161	157	149	135
Iğdır	20	31	43	32	34	28	22	22
Isparta	46	50	44	43	47	47	48	45
İstanbul	5815	5977	5754	5614	5200	4712	4457	4290
İzmir	955	948	928	820	799	712	648	644

Ek-3: İllere Göre Yeni Tüberküloz Vaka Sayıları, 2005-2012

(2)

İL	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kahramanmaraş	135	124	115	114	109	117	106	121
Karabük	72	59	50	54	57	50	44	46
Karaman	31	33	17	19	27	30	20	25
Kars	44	51	48	38	27	45	23	28
Kastamonu	57	54	62	65	59	55	55	53
Kayseri	163	198	134	138	177	180	177	143
Kırıkkale	36	39	53	49	48	42	48	28
Kırklareli	145	158	139	106	95	101	95	87
Kırşehir	20	30	19	22	14	20	15	21
Kilis	28	21	10	20	12	10	6	16
Kocaeli	391	428	446	414	318	339	311	316
Konya	298	267	287	276	265	267	263	250
Kütahya	114	101	90	80	69	78	109	67
Malatya	244	193	177	133	159	163	142	145
Manisa	327	312	309	283	248	271	225	260
Mardin	122	95	93	97	110	92	82	91
Mersin	389	361	282	279	257	228	241	237
Muğla	124	103	94	114	98	105	102	88
Muş	63	65	66	70	68	87	63	61
Nevşehir	34	37	30	26	24	34	48	32
Niğde	60	36	31	42	37	33	52	30
Ordu	266	242	225	211	183	205	199	165
Osmaniye	108	112	83	84	78	69	91	71
Rize	121	104	100	91	71	52	53	58
Sakarya	335	357	337	251	286	240	275	263
Samsun	359	335	283	308	310	299	277	264
Siirt	49	53	60	48	54	58	43	43
Sinop	49	63	35	41	35	36	28	34
Sivas	152	128	140	115	114	109	99	81
Şanlıurfa	352	324	352	307	376	308	305	240
Şırnak	94	95	62	52	61	66	76	70
Tekirdağ	258	263	270	252	229	210	222	173
Tokat	162	144	159	138	108	90	99	92
Trabzon	226	272	252	177	177	179	207	183
Tunceli	7	8	5	7	8	4	3	10
Uşak	46	45	53	65	36	47	34	26
Van	156	180	153	175	128	142	103	82
Yalova	69	52	44	54	56	48	45	29
Yozgat	42	54	48	49	43	61	37	39
Zonguldak	122	237	229	218	206	164	172	193
Toplam	18753	18544	17781	16760	15943	15183	14417	13535

Yıllara Göre VSD'lere Kayıt Edilmiş Toplam Tüberküloz Hastalarından Ölenlerin Sayıları*
(1)

İL	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Adana	11	6	8	9	18	16	16
Adıyaman	2	4	3	1	3	1	2
Afyonkarahisar	4	7	6	6	6	4	4
Ağrı	1	5	1	1	5	0	2
Aksaray	5	0	1	2	3	2	1
Amasya	8	3	4	5	2	2	4
Ankara	19	17	25	22	22	21	31
Antalya	13	8	14	10	7	4	12
Ardahan	0	0	2	0	0	0	0
Artvin	1	4	2	1	2	0	2
Aydın	8	16	16	18	11	4	8
Balıkesir	15	21	11	21	6	9	7
Bartın	7	6	1	5	3	7	1
Batman	1	8	3	3	2	2	2
Bayburt	1	0	0	1	0	1	1
Bilecik	4	2	2	0	2	0	0
Bingöl	3	2	0	1	2	0	2
Bitlis	0	1	1	1	0	1	2
Bolu	0	2	3	0	2	4	0
Burdur	4	1	2	1	4	2	1
Bursa	20	34	15	23	24	29	17
Çanakkale	8	6	3	4	6	10	5
Çankırı	2	1	3	2	0	1	1
Çorum	6	7	4	5	2	2	1
Denizli	7	8	6	2	9	13	3
Diyarbakır	11	11	6	10	6	3	5
Düzce	5	5	1	3	6	5	3
Edirne	8	16	8	8	9	6	2
Elazığ	10	4	1	1	6	5	5
Erzincan	1	2	2	1	1	1	3
Erzurum	5	5	5	4	0	4	2
Eskişehir	6	2	5	3	5	3	6
Gaziantep	15	14	10	12	11	7	12
Giresun	9	10	9	4	5	4	3
Gümüşhane	1	0	0	2	0	2	1
Hakkari	0	1	1	3	1	0	0
Hatay	7	6	7	6	10	7	11
Iğdır	0	2	0	0	0	1	1
Isparta	0	2	5	2	4	2	5
İstanbul	73	83	111	115	112	105	84
İzmir	40	45	34	24	37	29	35

Yıllara Göre VSD'lere Kayıt Edilmiş Toplam Tüberküloz Hastalarından Ölenlerin Sayıları*

(2)

İL	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
K.Maraş	5	2	5	5	3	1	9
Karabük	2	1	1	2	2	4	2
Karaman	2	1	0	0	0	2	1
Kars	2	4	2	2	2	0	2
Kastamonu	1	3	0	2	2	3	1
Kayseri	8	6	4	11	6	8	10
Kırıkkale	0	1	0	1	2	3	2
Kırklareli	8	6	4	4	3	4	4
Kırşehir	2	1	1	3	1	1	0
Kilis	4	2	2	2	1	0	0
Kocaeli	10	12	12	12	7	8	8
Konya	12	14	17	15	11	13	7
Kütahya	11	5	6	6	3	3	7
Malatya	12	5	9	6	5	6	6
Manisa	10	19	15	12	8	4	5
Mardin	2	6	5	2	4	2	2
Mersin	17	10	11	12	10	7	4
Muğla	4	6	5	2	2	4	4
Muş	1	0	3	0	1	2	1
Nevşehir	0	2	1	2	1	1	3
Niğde	3	5	0	1	0	2	4
Ordu	5	14	12	4	6	7	9
Osmaniye	1	7	6	5	1	2	6
Rize	3	3	1	3	3	1	2
Sakarya	12	14	14	15	13	6	20
Samsun	18	7	15	7	9	20	14
Siirt	1	0	1	3	0	5	0
Sinop	2	3	2	3	3	2	3
Sivas	3	7	6	4	4	8	3
Şanlıurfa	7	6	7	6	11	2	5
Şırnak	1	1	0	1	0	0	1
Tekirdağ	13	11	12	5	7	9	4
Tokat	5	11	7	5	6	4	3
Trabzon	3	13	16	8	17	13	2
Tunceli	2	0	0	1	1	0	0
Uşak	3	4	3	6	0	3	2
Van	6	9	4	4	4	10	4
Yalova	1	1	1	2	2	2	1
Yozgat	2	3	2	2	2	2	0
Zonguldak	1	6	10	12	8	12	10
TOPLAM	546	608	563	540	525	505	474

*2005 yılı öncesine ait veri yoktur.